

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 6.7.2011
COM(2011) 414 τελικό

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**Ετήσια έκθεση 2011 για την αναπτυξιακή πολιτική και την πολιτική εξωτερικής
βοήθειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την εφαρμογή τους κατά το 2010**

{SEC(2011) 880 τελικό}

Ένα δύσκολο περιβάλλον

Κατά το 2010 ξεκίνησαν σε παγκόσμιο επίπεδο προσπάθειες για μια πρώτη ανάκαμψη από τη χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση της περιόδου 2008-2009. Η πρόοδος υπήρξε άνιση και ανομοιογενής. Ανεπτυγμένες οικονομίες όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ιαπωνία και η Ευρωπαϊκή Ένωση κατέγραψαν μέτρια ανάπτυξη. Χώρες με αναδυόμενες οικονομίες, με επικεφαλής την Κίνα, την Ινδία, τη Ρωσία και τη Βραζιλία, σημείωσαν μεγαλύτερη ανάπτυξη. Αναπτυσσόμενες χώρες και ιδιαίτερα χώρες με χαμηλό εισόδημα που επλήγησαν περισσότερο από την κρίση, είχαν λίγες ευκαιρίες για την επέκταση των οικονομιών τους. Ακόμη, ορισμένες εξ αυτών επλήγησαν πρώτες από μια νέα άνοδο στις τιμές των πρώτων υλών, της ενέργειας και των τροφίμων που σημειώθηκε κατά τη διάρκεια του έτους. Δεν κατόρθωσαν να δημιουργήσουν ή να αξιοποιήσουν νέες οικονομικές δυνατότητες τόσο στο εσωτερικό τους, όσο και στο εξωτερικό. Ταυτόχρονα, ο παγκόσμιος πληθυσμός αυξήθηκε κατά 79,3 εκατ., κυρίως στις αναπτυσσόμενες χώρες. Οι πιθανότητες για την υλοποίηση των αναπτυξιακών στόχων της χιλιετίας (ΑΣΧ) έως τη συμφωνημένη προθεσμία του 2015 εξανεμίστηκαν.

Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, τα ποσοστά της ανεργίας και της φτώχειας αυξήθηκαν στις φτωχές χώρες, επηρεάζοντας επιπλέον 120-150 εκατομμύρια ανθρώπους σε παγκόσμιο επίπεδο κατά την περίοδο 2009-2010. Οι νέοι ήταν αυτοί που επηρεάστηκαν σε μεγαλύτερο βαθμό, αυξάνοντας την κοινωνική ένταση και τις μεταναστευτικές πιέσεις. Οι κυβερνήσεις των περισσότερων αναπτυσσόμενων χωρών δεν διέθεταν τους πόρους για την εφαρμογή αντικυκλικών πολιτικών. Έπρεπε συνεπώς να μειώσουν τα δημοσιονομικά ελλείμματα περικόπτοντας τις δαπάνες. Επηρεάστηκαν έτσι αρνητικά τα κοινωνικά προγράμματα, η υγεία και η παιδεία, ενώ διευρύνθηκε το χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών. Επίσης, αυξήθηκε η εισοδηματική ανισότητα τόσο στις ανεπτυγμένες όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Αυτό ήταν το πλαίσιο στο οποίο κατεβλήθησαν οι προσπάθειες της ΕΕ κατά το 2010 με στόχο την παροχή μεγαλύτερης και καλύτερης βοήθειας, ταχύτερα και πιο αποτελεσματικά. Μία σταθερά της αναπτυξιακής βοήθειας της ΕΕ κατά τη διάρκεια του έτους υπήρξε η παροχή της μέγιστης υποστήριξης σε παγκόσμιες και τοπικές προσπάθειες για την επίτευξη των ΑΣΧ. Πρόθεση ήταν να αποφευχθεί μια οπισθοδρόμηση λόγω της κρίσης και να παγιωθεί η πρόοδος που επιτεύχθηκε. Η ΕΕ κατείχε σημαντικό ρόλο κατά τη σύνοδο κορυφής των Ηνωμένων Εθνών για τους ΑΣΧ τον Σεπτέμβριο, όπου συμφωνήθηκε η ενίσχυση των προσπαθειών προκειμένου να υλοποιηθούν πλήρως οι ΑΣΧ έως το 2015.

Οι ΑΣΧ παραμένουν στο επίκεντρο

Η διάσκεψη υπήρξε το σημαντικότερο γεγονός του 2010 αναφορικά με τους ΑΣΧ. Η ΕΕ διαδραμάτισε ένα σημαντικό ρόλο πριν και κατά τη διάρκεια της συνόδου κορυφής. Προκειμένου να τονίσει τη δέσμευσή της ως προς την υποστήριξη των προσπαθειών σε παγκόσμιο επίπεδο, η ΕΕ ανακοίνωσε κατά τη διάρκεια της συνόδου πρωτοβουλία για τους ΑΣΧ ύψους 1 δισ. ευρώ που έχει ως στόχο την εντατικοποίηση της ενίσχυσής της ώστε να βοηθήσει τους εταίρους της στις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) να υλοποιήσουν τους ΑΣΧ, ιδίως αυτούς των οποίων η επίτευξη παρουσιάζει τη μεγαλύτερη καθυστέρηση.

Η ΕΕ έχει δεσμευτεί για τη διατήρηση της υποστήριξης της προς τις πολιτικές ΑΣΧ σε μια χρονική στιγμή που η βοήθεια της ΕΕ δέχεται πιέσεις καθώς οι κυβερνήσεις περικόπτουν τις δαπάνες προκειμένου να μειώσουν τα δημοσιονομικά τους ελλείμματα.

Η πρόοδος ως προς τους οκτώ ΑΣΧ διέφερε σημαντικά. Σημαντική πρόοδος επετεύχθη π.χ. όσον αφορά την καθολική πρωτοβάθμια εκπαίδευση (ΑΣΧ2) και την πρόσβαση στο νερό (ΑΣΧ7). Ωστόσο, περίπου 1,4 δισεκατομμύριο άνθρωποι ζουν ακόμη σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, ενώ η επίτευξη πολλών ΑΣΧ παρουσιάζει σημαντική καθυστέρηση. Η υγεία των μητέρων (ΑΣΧ5) και η πρόσβαση σε εγκαταστάσεις υγιεινής (μέρος του ΑΣΧ7) χρήζουν μεγαλύτερης προσοχής. Η υποσαχάρια Αφρική παρουσιάζει καθυστέρηση ως προς την επίτευξη των περισσότερων ΑΣΧ.

Τον Απρίλιο του 2010, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε σύνολο συγκεκριμένων προτάσεων για δράση της ΕΕ με στόχο την παροχή βοήθειας προς τις αναπτυσσόμενες χώρες για την έγκαιρη επίτευξη των ΑΣΧ τους. Αυτό το σχέδιο δράσης 12 σημείων δίνει προτεραιότητα στις χώρες στις οποίες παρατηρείται η μεγαλύτερη καθυστέρηση ως προς την υλοποίηση των ΑΣΧ, συμπεριλαμβανομένων των χωρών εκείνων που βρίσκονται σε κατάσταση σύγκρουσης ή άλλες ασταθείς καταστάσεις. Το σχέδιο συνοδεύτηκε από πέντε έγγραφα εργασίας όπου αναλύθηκε η πρόοδος ως προς την επίτευξη των ΑΣΧ, η χρηματοδότηση της ανάπτυξης, η αποτελεσματικότητα της βοήθειας, η βοήθεια για το εμπόριο και η συνοχή των πολιτικών. Οι θέσεις της Επιτροπής για άλλους τομείς όπως η επισιτιστική ασφάλεια, η παγκόσμια υγεία, η φορολογία για την ανάπτυξη, η εκπαίδευση και η ισότητα των φύλων ενσωματώθηκαν στο έγγραφο θέσης της ΕΕ στο πλαίσιο της συνόδου κορυφής των ΗΕ για την ανασκόπηση των ΑΣΧ.

Στο τελικό τους έγγραφο, οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής δεσμεύθηκαν να εντείνουν τις προσπάθειες για την υλοποίηση των ΑΣΧ έως την προθεσμία του 2015. Δεσμεύσεις ανέλαβαν τόσο οι ανεπτυγμένες όσο και οι αναπτυσσόμενες χώρες, δίνοντας νέα ώθηση στους ΑΣΧ. Μία πολλά υποσχόμενη δυνατότητα είναι η ενθάρρυνση των αναπτυσσόμενων χωρών προκειμένου να κινητοποιήσουν περισσότερους εγχώριους πόρους με σκοπό τη χρηματοδότηση της ανάπτυξής τους, ενισχύοντας π.χ. την ικανότητά τους να εξασφαλίζουν φορολογικά έσοδα σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διακυβέρνησης στο φορολογικό τομέα. Στο πλαίσιο αυτό, τον Απρίλιο του 2010, η Επιτροπή ενέκρινε μια ανακοίνωση¹ για την ενίσχυση της σύνδεσης μεταξύ των πολιτικών φορολογίας και ανάπτυξης και την προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης στον φορολογικό τομέα (διαφάνεια, ανταλλαγή πληροφοριών και θεμιτός φορολογικός ανταγωνισμός). Η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθειες για την εδραίωση μιας συνεργασίας με το African Tax Administration Forum (Αφρικανικό Φόρουμ για τη Φορολογική Διοίκηση). Η ΕΕ έχει επίσης δεσμευτεί να υποστηρίξει την επέκταση του ιδιωτικού τομέα στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Πιο αποτελεσματική συνεργασία

Η Συνθήκη της Λισαβόνας προβλέπει ότι η ΕΕ πρέπει να λαμβάνει υπόψη σε όλες τις πολιτικές της τους στόχους της αναπτυξιακής συνεργασίας. Η Επιτροπή εξέδωσε τον Απρίλιο ένα πρόγραμμα εργασίας για τη συνοχή των αναπτυξιακών πολιτικών για την περίοδο 2010-2013². Στόχος είναι η περαιτέρω βελτίωση της συνοχής μεταξύ της αναπτυξιακής βοήθειας και άλλων συναφών τομέων πολιτικής της ΕΕ που αφορούν τις εξωτερικές σχέσεις, όπως το

¹ COM(2010)163 τελικό, 21.04.2010

² SEC(2010) 421 τελικό, 21.04.2010

εμπόριο, η φορολογία και ο χρηματοπιστωτικός τομέας, η επισιτιστική ασφάλεια, η κλιματική αλλαγή, η μετανάστευση και η ασφάλεια.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέλαβε διάφορες πρωτοβουλίες με σκοπό τη βελτίωση των αναπτυξιακών πολιτικών της. Μεταξύ των πρωτοβουλιών αυτών περιλαμβάνονται οι δημόσιες διαβουλεύσεις για τον ρόλο της βοήθειας της ΕΕ προς υποστήριξη της χωρίς αποκλεισμούς και αειφόρου ανάπτυξης (βλ. πλαίσιο) καθώς και τον ρόλο των εξωτερικών χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ. Στόχος της διαβούλευσης για τα μέσα αυτά ήταν η συγκέντρωση ιδεών και γνώμων σχετικά με ένα ευρύ φάσμα θεμάτων όπως η προστιθέμενη αξία της χρηματοδοτικής παρέμβασης της ΕΕ σε ορισμένους τομείς, οι επιλογές για νέες μορφές συνεργασίας και οι μηχανισμοί υλοποίησης με χώρες εταίρους, καθώς επίσης η αποδοτικότητα, ο αντίκτυπος και η προβολή της εξωτερικής βοήθειας της ΕΕ.

Το μέλλον της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ

Τον Νοέμβριο του 2010, η Επιτροπή ξεκίνησε μια δημόσια συζήτηση σχετικά με τη δημοσίευση της πράσινης βίβλου της «Η αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ προς όφελος της χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς και αειφόρου ανάπτυξης³». Στη βίβλο αυτή παρουσιάστηκαν επιλογές σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους η αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ μπορεί να καταστεί καταλυτική για να αποκτήσουν οι αναπτυσσόμενες χώρες την ικανότητα να δημιουργούν οι ίδιες βιώσιμη ανάπτυξη χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς και να διαθέτουν τους οικονομικούς, φυσικούς και ανθρώπινους πόρους τους στο πλαίσιο στρατηγικών μείωσης της φτώχειας. Η βίβλος εξετάζει επίσης το ενδεχόμενο σύναψης εταιρικών σχέσεων για ανάπτυξη χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς, η οποία θα περιλαμβάνει τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και αναλύει την κλιματική αλλαγή, τις πολιτικές για την ενέργεια και τις πολιτικές για το περιβάλλον ως κινητήριες δυνάμεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη καθώς και τον ρόλο της γεωργίας και της βιοποικιλότητας για την επίτευξη επισιτιστικής ασφάλειας και την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης.

Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης αυτής θα ενταχθούν σε προτάσεις πολιτικής της Επιτροπής εντός του 2011, συμπεριλαμβανομένων προτάσεων για τον εκσυγχρονισμό της ευρωπαϊκής αναπτυξιακής πολιτικής.

Η Επιτροπή ξεκίνησε επίσης μια δημόσια διαβούλευση σχετικά με τη χρήση της δημοσιονομικής στήριξης για την παροχή βοήθειας της ΕΕ⁴. Στόχος της διαβούλευσης αυτής ήταν η εξαγωγή συμπερασμάτων από την εμπειρία περισσότερων από δέκα ετών στην παροχή δημοσιονομικής στήριξης και η συγκέντρωση απόψεων και στοιχείων σχετικά με τις ευκαιρίες του εργαλείου αυτού και τους τρόπους βελτίωσης της ποιότητας, της οικονομικής του αποδοτικότητας και του αντίκτυπου του.

Η δημοσιονομική στήριξη είναι ένας μηχανισμός όπου τα κεφάλαια μεταφέρονται στο δημόσιο ταμείο της δικαιούχου χώρας με την προϋπόθεση ότι η εν λόγω χώρα πληροί τους όρους που έχουν συμφωνηθεί για την πληρωμή. Το 2010, η δημοσιονομική στήριξη αντιστοιχούσε στο 24% (1,8 δις. ευρώ) όλων των αναλήψεων υποχρεώσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και του ΕΤΑ. Η γενική δημοσιονομική στήριξη είναι όταν η ΕΕ στηρίζει την εφαρμογή μιας εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής και η τομεακή

³ COM(2010) 629 τελικό

⁴ COM(2010)586 τελικό, 19.10.2010

δημοσιονομική στήριξη είναι όταν μέσω των κονδυλίων της ΕΕ παρέχεται βοήθεια προς μια χώρα εταίρο σε ένα δεδομένο τομέα.

Ένας άλλος αναπτυσσόμενος τομέας είναι ο συνδυασμός των επιχορηγήσεων και των δανείων για τη χρηματοδότηση της αναπτυξιακής βοήθειας προκειμένου να αυξηθεί η χρηματοδότηση μέσω δανείων, κυρίως από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Δεδομένης της σημερινής έλλειψης πόρων για επιχορηγήσεις, αυτοί οι συνδυαστικοί μηχανισμοί μπορούν να φανούν ωφέλιμοι τόσο για τους δικαιούχους, όσο και για τους χρηματοδότες, διευκολύνοντας την πρόσβαση στη χρηματοδότηση με ισχυρό αποτέλεσμα μόχλευσης. Ένα παράδειγμα είναι το καινοτόμο συνδυαστικό μέσο που ξεκίνησε στο πλαίσιο της χρηματοδοτικής διευκόλυνσης στον τομέα της ενέργειας. Σαράντα εκατ. ευρώ, τα οποία πρόκειται να συνδυαστούν με χρηματοδότηση από τα κράτη μέλη και την ΕΤΕπ, διατίθενται αυτή τη στιγμή για τη συγχρηματοδότηση σχεδίων μεσαίου μεγέθους με στόχο την αύξηση της πρόσβασης σε υπηρεσίες βιώσιμης ενέργειας στις χώρες ΑΚΕ. Η Επιτροπή σχεδιάζει την περαιτέρω επέκταση της καινοτόμου χρηματοδότησης σε εξωτερικές δράσεις με σκοπό να βελτιστοποιήσει το αποτέλεσμα της χρηματοδοτικής και πολιτικής μόχλευσης του προϋπολογισμού της ΕΕ προσελκύοντας άλλα δημόσια και ιδιωτικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Η αποτελεσματική βοήθεια είναι ένα σημαντικό εργαλείο για την υλοποίηση των ΑΣΧ. Κάθε ευρώ που προορίζεται για την ανάπτυξη πρέπει να χρησιμοποιείται αποδοτικά και αποτελεσματικά. Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να αυξήσει την αποτελεσματικότητα της βοήθειάς της.

Εξωτερικά, η Επιτροπή συντονίζει τις θέσεις της ΕΕ για την αποτελεσματικότητα της βοήθειας σε διάφορα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένου του ΟΟΣΑ, των Ηνωμένων Εθνών, της G8 και της G20. Οι προσπάθειες αυτές καθίστανται ολοένα και πιο σημαντικές καθώς συνεχίζονται οι προετοιμασίες για το τέταρτο φόρουμ ανωτάτου επιπέδου για την αποτελεσματικότητα της ενίσχυσης των Ηνωμένων Εθνών το οποίο θα διεξαχθεί στο Μπουσάν της Νότιας Κορέας στα τέλη του Νοεμβρίου του 2011.

Στον ΟΟΣΑ, η Επιτροπή ήταν συμπρόεδρος κατά το 2010 της ομάδας εργασίας για την αποτελεσματικότητα της ενίσχυσης της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας (ΕΑΒ), στόχος της οποίας υπήρξε η ανάπτυξη βέλτιστων πρακτικών και συνοχής των πολιτικών μεταξύ των χωρών που χορηγούν χρηματοδοτική βοήθεια. Η Επιτροπή συνέβαλε στην αύξηση της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας της χρήσης των εθνικών συστημάτων, του καταμερισμού της εργασίας, της μεγαλύτερης διαφάνειας και υποχρέωσης λογοδοσίας όσον αφορά τη βοήθεια, καθώς και της καλύτερης τεχνικής συνεργασίας.

Με τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ, η Επιτροπή έθεσε σε εφαρμογή το επιχειρησιακό πλαίσιο για την αποτελεσματικότητα της βοήθειας που συμφωνήθηκε κατά το 2009, το οποίο περιέχει ένα σύνολο δεσμεύσεων για την ενίσχυση της υλοποίησης των αρχών της αποτελεσματικότητας της βοήθειας. Το πλαίσιο αυτό εστιάζεται, μεταξύ άλλων, στον καταμερισμό της εργασίας μεταξύ των χρηματοδοτών με στόχο τη μείωση του κατακερματισμού των προσπαθειών βοήθειας. Η Επιτροπή προετοιμάζει μια πρόταση για το συγχρονισμό των κοινοτικών και εθνικών κύκλων προγραμματισμού σε επίπεδο εταίρου χώρας και βάσει των αναπτυξιακών στρατηγικών των εταίρων χωρών, λαμβάνοντας υπόψη τους κύκλους προγραμματισμού τους.

Ένας άλλος μηχανισμός για τη βελτίωση του καταμερισμού της εργασίας είναι το σύστημα μέσω του οποίου η Επιτροπή αναθέτει σε ένα κράτος μέλος, ή το αντίστροφο, την εκτέλεση ενός συγκεκριμένου σχεδίου εάν δύναται να το υλοποιήσει καλύτερα.

Η Επιτροπή πρότεινε επίσης δέκα δράσεις υψηλού αντικτύπου με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της βοήθειας, θέτοντας παράλληλα τρεις κύριες προτεραιότητες: καταμερισμός της εργασίας, χρήση εθνικών συστημάτων και βελτιωμένη τεχνική συνεργασία.

Σε ό,τι αφορά την ποιότητα της διαχείρισης της βοήθειας, η Επιτροπή αύξησε επίσης σημαντικά τον αριθμό των υπό εξέλιξη και ολοκληρωμένων σχεδίων που βρίσκονταν υπό παρακολούθηση κατά τη διάρκεια του 2010. Υπέβαλε προτάσεις προς το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την απλοποίηση των διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων και επιχορηγήσεων για την ανάληψη και την εκτέλεση σχεδίων. Ακόμη, εντατικοποίησε την κατάρτιση του προσωπικού.

Τέλος, η Επιτροπή πρότεινε την ενίσχυση της δυνατότητας της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων να υποστηρίζει αναπτυξιακούς στόχους της ΕΕ.

Στενότερη συνεργασία με διεθνείς χρηματοδότες

Κατά τη διάρκεια του έτους, η ΕΕ ενίσχυσε τη συνεργασία της με παραδοσιακούς χρηματοδότες και νέους αναδυόμενους εταίρους. Η ΕΕ και τα Ηνωμένα Έθνη συμφώνησαν κατά τη διάρκεια της συνόδου κορυφής τον Νοέμβριο να αναπτύξουν ένα κοινό σχέδιο εργασίας για τον εθνικό καταμερισμό της εργασίας, τη διαφάνεια και την υποχρέωση λογοδοσίας και να το εφαρμόσουν σε επιλεγμένες χώρες εταίρους κατά το 2011. Ο πρώτος ετήσιος διάλογος πολιτικής για την ανάπτυξη με την Ιαπωνία πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο. Στην πρώτη πρωτοβουλία αυτού του είδους, οι αναδυόμενες και οι ανεπτυγμένες οικονομίες συμφώνησαν κατά τη σύνοδο του G20 τον Νοέμβριο στη Σεούλ ένα πολυετές σχέδιο δράσης με σκοπό την υπέρβαση σημαντικών εμποδίων για την ανάπτυξη, ιδίως στις χώρες με χαμηλό εισόδημα. Νέες χώρες, η Κίνα, η Βραζιλία και ορισμένα αραβικά κράτη, εντάχθηκαν στην κοινότητα των χρηματοδοτών, φέρνοντας νέους πόρους και νέες προσεγγίσεις.

Η Επιτροπή συνέχισε την επαφή, τη συνεργασία και το διάλογο με τα Ηνωμένα Έθνη και την Παγκόσμια Τράπεζα. Η Επιτροπή και τα Ηνωμένα Έθνη συνεργάζονται πλέον σε περισσότερες από 100 χώρες, σε σχέδια που ποικίλλουν από καθαρισμούς ναρκοπεδίων έως αποχετευτικά συστήματα. Κατά το 2010, η ΕΕ συνεισέφερε 597 εκατ. ευρώ στα Ηνωμένα Έθνη και τους οργανισμούς τους και 192 εκατ. ευρώ στην Παγκόσμια Τράπεζα. Η συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη και την Παγκόσμια Τράπεζα καθιστά εφικτά περισσότερα και μεγαλύτερα σχέδια, με θετικό αντίκτυπο για τους δικαιούχους και για την αποτελεσματική και αποδοτική παροχή της ενίσχυσης. Η εμπειρογνωμοσύνη της Παγκόσμιας Τράπεζας υπήρξε ιδιαίτερα πολύτιμη για τη δημοσιονομική στήριξη, τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, τη μείωση του ελλείμματος και την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα.

Οι δημοσιονομικοί κανονισμοί της ΕΕ παρέχουν στους διεθνείς οργανισμούς τη δυνατότητα διαχείρισης κονδυλίων της ΕΕ σύμφωνα με τις δικές τους διαδικασίες, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές πληρούν τα πρότυπα της ΕΕ για την υλοποίηση και την παρακολούθηση και ότι η ΕΕ μπορεί να πραγματοποιεί επιτόπιους ελέγχους όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Η ΕΕ συνεργάζεται επίσης με το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) και τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ).

Καταμερισμός των ευθυνών με τους εταίρους

Η αποτελεσματικότητα της βοήθειας και οι ΑΣΧ αποτέλεσαν το αντικείμενο της συνεργασίας της ΕΕ με τους εταίρους της σε όλο τον κόσμο κατά το 2010. Μετά από σειρά περιφερειακών και διμερών διασκέψεων, πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο η σύνοδος κορυφής ΕΕ-Αφρικής στην Τρίπολη. Η διάσκεψη ενέκρινε το δεύτερο σχέδιο δράσης (2011-2013) της κοινής στρατηγικής Αφρικής-ΕΕ για την επίτευξη άμεσων και συγκεκριμένων αποτελεσμάτων σε τομείς όπως οι ΑΣΧ, το εμπόριο, η ενέργεια, η ειρήνη και η ασφάλεια, η διακυβέρνηση και τα ανθρώπινα δικαιώματα, η περιφερειακή ολοκλήρωση και η μετανάστευση. Παράλληλα, ξεκίνησαν ή συνεχίστηκαν συγκεκριμένα σχέδια. Ο κατάλογος των σχεδίων περιλαμβάνει τη δράση για τα φορητά όπλα και τον ελαφρύ οπλισμό, το Παρατηρητήριο για τη Μετανάστευση των χωρών ΑΚΕ, το πρόγραμμα Nyerere, την ηλεκτρική διασύνδεση Caprivi, το υποθαλάσσιο σύστημα καλωδίων της Ανατολικής Αφρικής, την εκλαΐκευση της επιστήμης και της τεχνολογίας, την περιοδεύουσα έκθεση για την αφρικανική τέχνη και την προώθηση της δημόσιας συμμετοχής.

Το σημαντικότερο επίτευγμα της ΕΕ για την αναπτυξιακή συνεργασία –η εταιρική σχέση της με 79 χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού– εισήλθε σε νέα φάση όταν τέθηκε σε εφαρμογή η αναθεωρημένη Συμφωνία του Κοτονού τον Νοέμβριο. Η αναθεώρηση προσαρμόζει την εταιρική σχέση στις παγκόσμιες αλλαγές και στην αυξανόμενη σημασία της περιφερειακής ολοκλήρωσης, στην αλληλεξάρτηση μεταξύ ασφάλειας και ανάπτυξης και στις συνεχείς προκλήσεις όσον αφορά το HIV/AIDS και την επισιτιστική ασφάλεια. Οι πληρωμές από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ), την κύρια πηγή χρηματοδότησης της ενίσχυσης προς τις χώρες ΑΚΕ, ανήλθαν στο ποσό ρεκόρ των 3,32 δισ. ευρώ κατά το 2010, έναντι 3,13 δισ. ευρώ κατά το 2009. Αυτό σημαίνει ότι το 10ο ΕΤΑ, το οποίο ξεκίνησε το 2008, θα έχει διαθέσει όλους τους πόρους του σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα έως το τέλος του 2013.

Κατά τη διάρκεια του 2010, η Επιτροπή εφάρμοσε προγράμματα δημοσιονομικής υποστήριξης (495 εκατομμυρίων ευρώ) στην Αφρική για τη μείωση της φτώχειας με συνεχή έντονη επικέντρωση στους ΑΣΧ. Συνέχισε επίσης τις προσπάθειες για την καταπολέμηση του βραχυπρόθεσμου δημοσιονομικού αντίκτυπου της οικονομικής κρίσης στις πιο ευάλωτες χώρες μέσω του μηχανισμού «ευάλωτος χαρακτήρας FLEX», που δίνει τη δυνατότητα διατήρησης των προγραμμάτων με επίκεντρο τη φτώχεια παρά την αύξηση των δημοσιονομικών περιορισμών. Η ΕΕ έχει προβεί σε ενέργειες για την καταπολέμηση της πείνας στην Αφρική μέσω των σχεδίων της για την επισιτιστική διευκόλυνση και την επισιτιστική ασφάλεια. Πολλά σχέδια της ΕΕ στην περιοχή επικεντρώνονται άμεσα στους ΑΣΧ που σχετίζονται με την υγεία. Η ΕΕ συνέχισε τη δράση της σε ευάλωτες χώρες διαδραματίζοντας ηγετικό ρόλο σε τομείς όπως η δημοκρατική διακυβέρνηση, η δικαιοσύνη, η μεταρρύθμιση του τομέα της ασφάλειας, οι υποδομές, η διαχείριση των δημόσιων οικονομικών και η αγροτική ανάπτυξη.

Οι σχέσεις με τις γειτονικές χώρες της ΕΕ στην Ανατολική Ευρώπη και τη Νότια Μεσόγειο σημείωσαν πρόοδο σε οικονομικό επίπεδο κατά το 2010, όμως δεν συνέβη το ίδιο στον τομέα των δημοκρατικών μεταρρυθμίσεων και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αυτό ήταν το συμπέρασμα αξιολόγησης της Επιτροπής για την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας (ΕΠΓ) και

της τέταρτης σειράς εκθέσεων για την ΕΠΓ⁵ που εγκρίθηκε τον Μάιο. Οι ανωτέρω εκθέσεις καταδεικνύουν εμφανώς τα οφέλη που προκύπτουν για τις χώρες εταίρους από την εταιρική σχέση με την ΕΕ. Σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας, της κλιματικής αλλαγής, της έρευνας και της ανάπτυξης και της υγείας και της εκπαίδευσης. Στην περιοχή της ανατολικής εταιρικής σχέσης, συνεχίστηκαν οι διαπραγματεύσεις για ενισχυμένη σύνδεση και μια συμφωνία ελεύθερου εμπορίου με την Ουκρανία, ενώ ξεκίνησαν διαπραγματεύσεις για συμφωνίες σύνδεσης με τη Μολδαβία, την Αρμενία, το Αζερμπαϊτζάν και τη Γεωργία. Ο έβδομος γύρος των αργά εξελισσόμενων διαπραγματεύσεων για μια νέα συμφωνία με τη Ρωσία, η οποία δεν αποτελεί μέρος της ΕΠΓ, ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο. Όσον αφορά τις νότιες γειτονικές χώρες, τον Μάρτιο πραγματοποιήθηκε σύνοδος κορυφής με το Μαρόκο σηματοδοτώντας το «προηγμένο καθεστώς» του ως εταίρου της ΕΕ. Δύο προσπάθειες για τη διοργάνωση συνόδου κορυφής της Ένωσης για τη Μεσόγειο, η πρώτη τον Ιούνιο και η επόμενη τον Νοέμβριο, απέτυχαν.

Η βοήθεια της ΕΕ προς την περιοχή της ΕΠΓ επικεντρώθηκε στη δημιουργία θέσεων εργασίας, στη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος, στη χρηστή διακυβέρνηση, στην ανάπτυξη κοινωνικών υποδομών και στην υποστήριξη διοικητικών, οικονομικών και κοινωνικών μεταρρυθμίσεων. Η πιο δύσκολη κοινωνική κατάσταση εξακολουθεί να είναι αυτή στα κατεχόμενα παλαιστινιακά εδάφη όπου, παρά την ανθρωπιστική βοήθεια, οι κοινωνικοοικονομικοί δείκτες δεν βελτιώθηκαν κατά το 2010, με άνω του 30% του παλαιστινιακού πληθυσμού να ζει ακόμη σε κατάσταση φτώχειας.

Κατά το 2008-2010, το Ταμείο Επενδύσεων Γειτονίας (NIF) υποστήριξε 35 σχέδια στους τομείς των μεταφορών, του περιβάλλοντος και της ενέργειας καθώς και στον κοινωνικό και τον ιδιωτικό τομέα με επιχορηγήσεις NIF που ανήλθαν συνολικά σε 260 εκατ. ευρώ. Με τον τρόπο αυτό κινητοποιήθηκαν 9,4 δισ. ευρώ επενδύσεων από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Οι σχέσεις της ΕΕ με την Ασία καθίστανται ολοένα και πιο περίπλοκες. Η οικονομική και πολιτική ανάδυση των ασιατικών χωρών επιφέρει δραματικές αλλαγές που επηρεάζουν την ισορροπία των παγκόσμιων σχέσεων. Η ΕΕ διοργάνωσε συναντήσεις κορυφής με την Κίνα τον Οκτώβριο και με την Ινδία τον Δεκέμβριο. Πραγματοποιήθηκαν πολλές επαφές τόσο σε περιφερειακό επίπεδο, π.χ. με τον ASEAN (Σύνδεσμος Κρατών Νοτιοανατολικής Ασίας), όσο και σε διμερές επίπεδο. Οριζόντια ζητήματα όπως το περιβάλλον και η κλιματική αλλαγή αποτέλεσαν σημαντικά θέματα. Συνήφθησαν ή βρίσκονται υπό διαπραγμάτευση συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου με την Ινδία, την Ινδονησία, τη Μογγολία, τις Φιλιππίνες και το Βιετνάμ.

Η οικονομική ευρωστία και η ταχεία εκβιομηχάνιση της Ασίας όπως εμφανίζονται στην Κίνα και την Ινδία είναι εντυπωσιακές. Όμως παρότι η διογκούμενη μεσαία τάξη έχει ωφεληθεί σημαντικά, τα δύο τρίτα των φτωχών του κόσμου εξακολουθούν να ζουν στην Ασία. Για τον λόγο αυτό, η αναπτυξιακή βοήθεια συνεχίζει να αποτελεί προτεραιότητα στο πρόγραμμα δράσης για την Ασία, με στόχο τη μείωση της φτώχειας, την υγεία και την εκπαίδευση.

Οι χώρες της Κεντρικής Ασίας με μεταβατική οικονομία παρουσίασαν σημαντικά ποσοστά ανάπτυξης κατά την τελευταία δεκαετία, όμως έχουν επηρεαστεί σημαντικά από την πρόσφατη κρίση. Η βοήθεια της ΕΕ επικεντρώθηκε στην αύξηση του επιπέδου διαβίωσης,

⁵ COM(2010) 207, 12.05.2010

στην ανάπτυξη του κοινωνικού τομέα και στην παροχή ενός κοινωνικού δικτύου ασφαλείας. Επιδιώκει επίσης τη βελτίωση του κράτους δικαίου και της δημόσιας διακυβέρνησης. Δημιουργήθηκε μια επενδυτική διευκόλυνση για την Κεντρική Ασία που επικεντρώνεται στον συνδυασμό επιχορηγήσεων και δανείων στον τομέα της ενέργειας, του περιβάλλοντος, των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και των κοινωνικών υποδομών.

Η ετήσια σύνοδος κορυφής της ΕΕ με τη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική πραγματοποιήθηκε στη Μαδρίτη τον Μάιο. Μετά από έξι έτη στασιμότητας, οι διαπραγματεύσεις για μια συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της ΕΕ και της Mercosur συνεχίστηκαν, με διάφορους γύρους διαπραγματεύσεων και ένα χρονοδιάγραμμα για το 2011. Κατά τη σύνοδος κορυφής εγκαινιάστηκε η επενδυτική διευκόλυνση για τη Λατινική Αμερική (LAIF) και εγκρίθηκε η ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για μια συμφωνία σύνδεσης με την Κεντρική Αμερική και μια εμπορική συμφωνία μεταξύ της ΕΕ και της Κολομβίας και του Περού. Η καταπολέμηση των ναρκωτικών υπήρξε επίσης αντικείμενο των επαφών της ΕΕ με τους λατινοαμερικανούς εταίρους, ιδίως ως προς το κόστος των επιχειρήσεων και των μέτρων για την καταπολέμηση της διακίνησης των ναρκωτικών από τη Λατινική Αμερική στην Ευρώπη μέσω της Δυτικής Αφρικής. Τον Μάιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε το πρώτο έγγραφο στρατηγικής ανά χώρα το οποίο αφορούσε την Κούβα και θα αποτελέσει τη βάση για κάθε μελλοντική διμερή συνεργασία.

Περίπου 40% του πληθυσμού της Λατινικής Αμερικής ζει ακόμη σε κατάσταση φτώχειας. Το 2010, η Επιτροπή ενέκρινε 24 δράσεις στη Λατινική Αμερική συνολικής αξίας 356 εκατ. ευρώ. Οι σημαντικότεροι τομείς αφορούν την καταπολέμηση της φτώχειας, την κοινωνική συνοχή, την αμοιβαία γνώση και κατανόηση, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την καταπολέμηση των ναρκωτικών και το εμπόριο και τον ιδιωτικό τομέα.

Ενσωμάτωση οριζόντιων ζητημάτων

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, η ΕΕ συνεργάστηκε με τους εταίρους ανάπτυξης σε οριζόντια ζητήματα τα οποία επηρεάζουν όλες τις πτυχές της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ. Η ΕΕ στοχεύει να καταστήσει τα ζητήματα αυτά αναπόσπαστο τμήμα όλων των αναπτυξιακών δραστηριοτήτων. Δύο εξ αυτών εξετάστηκαν σε συνέδρια στη Ναγκόγια και το Κανκούν σχετικά με τα νέα καθεστάτα για τη βιοποικιλότητα και την κλιματική αλλαγή. Οι διαπραγματεύσεις της Ναγκόγια ολοκληρώθηκαν με ένα πρωτόκολλο για την πρόσβαση σε γενετικούς πόρους και ένα στρατηγικό σχέδιο για την περίοδο 2011-2020. Το συνέδριο του Κανκούν ενέκρινε ένα πακέτο αποφάσεων, ξεκινώντας και πάλι τις διαπραγματεύσεις για ένα νέο διεθνές καθεστώς «μετά το Κιότο» για το κλίμα, μετά την ατελέσφορη συνάντηση της Κοπεγχάγης του 2009.

Η δημοκρατική διακυβέρνηση αποτελεί ένα ακόμη οριζόντιο ζήτημα όπου η ΕΕ παρείχε τομεακή υποστήριξη και διεξήγαγε δραστηριότητες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης. Η διακυβέρνηση είναι ένα επαναλαμβανόμενο ζήτημα στον διάλογο πολιτικής με τις χώρες εταίρους, δεδομένου ότι είναι απαραίτητη για ένα σταθερό επενδυτικό κλίμα, τη χρηστή διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, τη μείωση της διαφθοράς και την ενίσχυση των θεσμών.

Η ισότητα των φύλων είναι μία εκ των πέντε αρχών που θεμελιώνουν την αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ. Τον Ιούνιο εγκρίθηκε ένα σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών στον τομέα της ανάπτυξης, το οποίο στοχεύει στην ενίσχυση των προσπαθειών της ΕΕ για την προώθηση της ισότητας των φύλων στις

αναπτυσσόμενες χώρες και την υλοποίηση των ΑΣΧ. Το σχέδιο δράσης, το οποίο καλύπτει την περίοδο 2010-2015, θα διασφαλίσει ότι τα ζητήματα της ισότητας των φύλων θα αποτελέσουν μέρος του ετήσιου και πολυετούς σχεδιασμού για τα αναπτυξιακά προγράμματα και σχέδια της ΕΕ.

Το Ευρωπαϊκό Μέσο για τη Δημοκρατία και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΜΔΑΑ) χρηματοδοτεί σχέδια και πρωτοβουλίες για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε όλο τον κόσμο στο πλαίσιο συναφών πολιτικών της ΕΕ. Αποτελεί συγκεκριμένη έκφραση της πρόθεσης της ΕΕ να ενσωματώσει την υποστήριξη για τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα σε όλες τις εξωτερικές πολιτικές της. Το ΕΜΔΑΑ προορίζει μέρος του προϋπολογισμού του για μικρές κλίμακας σχέδια σε μεμονωμένες χώρες. Μεταξύ των ζητημάτων στα οποία αποδίδει προτεραιότητα είναι τα δικαιώματα των γυναικών και των παιδιών και η προστασία των ανηλίκων. Το ΕΜΔΑΑ οργανώνει επίσης αποστολές παρακολούθησης εκλογών και σχέδια βοήθειας διεξαγωγής εκλογών. Κατά το 2010, η δραστηριότητα αυτή, συνολικού κόστους 100 εκατ. ευρώ, αφορούσε σχεδόν 20 χώρες, κυρίως της Αφρικής.

Επισιτιστική ασφάλεια

Τον Μάιο, η ΕΕ ενέκρινε ένα νέο πλαίσιο πολιτικής για την επισιτιστική ασφάλεια⁶. Το πλαίσιο αυτό βασίζεται στην παροχή βοήθειας προς τοπικούς αγρότες και μικρές αγροτικές εκμεταλλεύσεις σε χώρες που χρήζουν βοήθειας σε όλο τον κόσμο, βοηθώντας ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και καταρτίζοντας περιφερειακές αγροτικές πολιτικές και πολιτικές για την επισιτιστική ασφάλεια. Το νέο πλαίσιο πολιτικής προωθεί τα θέματα επισιτιστικής διευκόλυνσης άμεσης δράσης της ΕΕ που κατά την περίοδο 2009-2011 θα χορηγήσει 1 δισ. ευρώ σε 50 χώρες στόχους. Το πλήρες ποσό δεσμεύτηκε έως το τέλος του 2010, 80% εκ του οποίου έχει ήδη εκταμιευθεί.

Το 2010, η ΕΕ παρείχε επίσης επισιτιστική και άλλη βοήθεια έκτακτης ανάγκης σε περισσότερα από 150 εκατομμύρια άτομα που επλήγησαν από φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές σε 80 χώρες σε όλο τον κόσμο. Ο τελικός προϋπολογισμός υπερέβη το 1 δισ. ευρώ.

Η μελλοντική πορεία

Η αργή έξοδος από την παγκόσμια κρίση, οι υψηλότερες τιμές των τροφίμων και της ενέργειας και οι λαϊκές πιέσεις για δημοκρατική αλλαγή, ιδίως σε ορισμένες χώρες της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής, έχουν δημιουργήσει ένα νέο πλαίσιο για την αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ για το 2011 και έπειτα. Το 2011, η ΕΕ θα έχει το μείζον καθήκον να ανταποκριθεί στις προκλήσεις αυτές, υλοποιώντας παράλληλα τις προτεραιότητες της βοήθειας.

Μεταξύ των προτεραιοτήτων αυτών είναι να δοθεί συνέχεια στη σύνοδο κορυφής των ΑΣΧ προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ και των κρατών μελών της θα έχει το μεγαλύτερο δυνατό αντίκτυπο στην επίτευξη των στόχων αυτών. Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να επιταχύνει τη διαδικασία για την υλοποίηση των ΑΣΧ από σήμερα έως το 2015. Όσον αφορά την κλιματική αλλαγή, η ΕΕ θα δώσει συνέχεια στη Συμφωνία του Κανκούν και θα συνεργαστεί με τις αναπτυσσόμενες χώρες εταίρους κατά την προετοιμασία των επόμενων «μετά το Κιότο» διαπραγματεύσεων στο Ντέρμπαν, τον Δεκέμβριο του 2011. Η ΕΕ εστιάζει

⁶ COM(2010) 126 τελικό 31.3.2010 και COM(2010) 127 τελικό 31.3.2010

τη χρηματοδότηση ταχείας εκκίνησης στην κλιματική αλλαγή και στην υποστήριξη των προσπαθειών προσαρμογής των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών (ΛΑΧ) και των μικρών νησιωτικών αναπτυσσόμενων κρατών. Η διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη τον Ιούνιο του 2012 θα παράσχει στην ΕΕ την ευκαιρία προώθησης του στόχου της μετάβασης προς μια πιο πράσινη οικονομία στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Η ΕΕ θα προετοιμάσει επίσης τη θέση της για τη συνάντηση υψηλού επιπέδου σχετικά με την αποτελεσματικότητα της βοήθειας στο Μπουσάν τον Νοέμβριο και την τέταρτη διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες που θα πραγματοποιηθεί στην Κωνσταντινούπολη τον Μάιο.

Εκτός της ενίσχυσης της συνεργασίας με τις ΗΠΑ, την Ιαπωνία και τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, στον τομέα της βοήθειας η ΕΕ θα συνεχίσει να υποστηρίζει ενεργά τις αναδυόμενες οικονομίες ως εταίρους για την ανάπτυξη. Ο ρόλος τους περιλαμβάνει προγράμματα και σχέδια Νότου-Νότου καθώς και τριγωνική συνεργασία με παραδοσιακούς χρηματοδότες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συμμετάσχει στις δραστηριότητες συνέχειας της συνόδου κορυφής της G20 στη Σεούλ τον Νοέμβριο, μέσω της ομάδας εργασίας της για την ανάπτυξη. Θα προωθήσει επίσης την περαιτέρω συνεργασία με την Κίνα και την Αφρική στον τομέα της ανάπτυξης.

Σε εσωτερικό επίπεδο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει θεσπίσει ένα φιλόδοξο πρόγραμμα μεταρρύθμισης για το 2011 μέσω μιας σειράς πρωτοβουλιών πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της συνέχειας των διαπραγματεύσεων για το μέλλον της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ. Στόχος είναι αυτή να καταστεί καταλυτική για να αποκτήσουν οι αναπτυσσόμενες χώρες την εσωτερική ικανότητα να δημιουργούν βιώσιμη ανάπτυξη, χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς, και να διαθέτουν τους οικονομικούς, φυσικούς και ανθρώπινους πόρους τους προς αυτή την κατεύθυνση. Εντός του 2011, θα δημοσιευθεί μια ανακοίνωση η οποία θα ορίζει το πλαίσιο για την αναπτυξιακή βοήθεια της ΕΕ έως το 2020.

Η Επιτροπή θα εκδώσει επίσης ανακοινώσεις σχετικά με τη δημοσιονομική στήριξη και την επένδυση και την ανάπτυξη στις αναπτυσσόμενες χώρες. Θα δημοσιεύσει εκθέσεις για την επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια (ΕΑΒ) από την ΕΕ και τα κράτη μέλη και για τη συνεκτικότητα μεταξύ της αναπτυξιακής πολιτικής και των άλλων πολιτικών της ΕΕ, αξιολογώντας την απόδοση της ΕΕ σε πέντε σημαντικά ζητήματα: ενσωμάτωση των αναπτυσσόμενων χωρών στην παγκόσμια οικονομία, επισιτιστική ασφάλεια, κλιματική αλλαγή, μετανάστευση και ασφάλεια. Κατά τη διάρκεια του 2011, η Επιτροπή θα προετοιμάσει επίσης τις προτάσεις για τη δομή των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των κονδυλίων για αναπτυξιακή βοήθεια, για τη δημοσιονομική περίοδο 2014-2020.

Θεσμικά, οι αλλαγές που επέφερε η Συνθήκη της Λισαβόνας θα συμβάλουν στη βελτίωση του προγραμματισμού και της διαχείρισης της βοήθειας της ΕΕ. Οι πιο συναφείς αλλαγές είναι οι ακόλουθες:

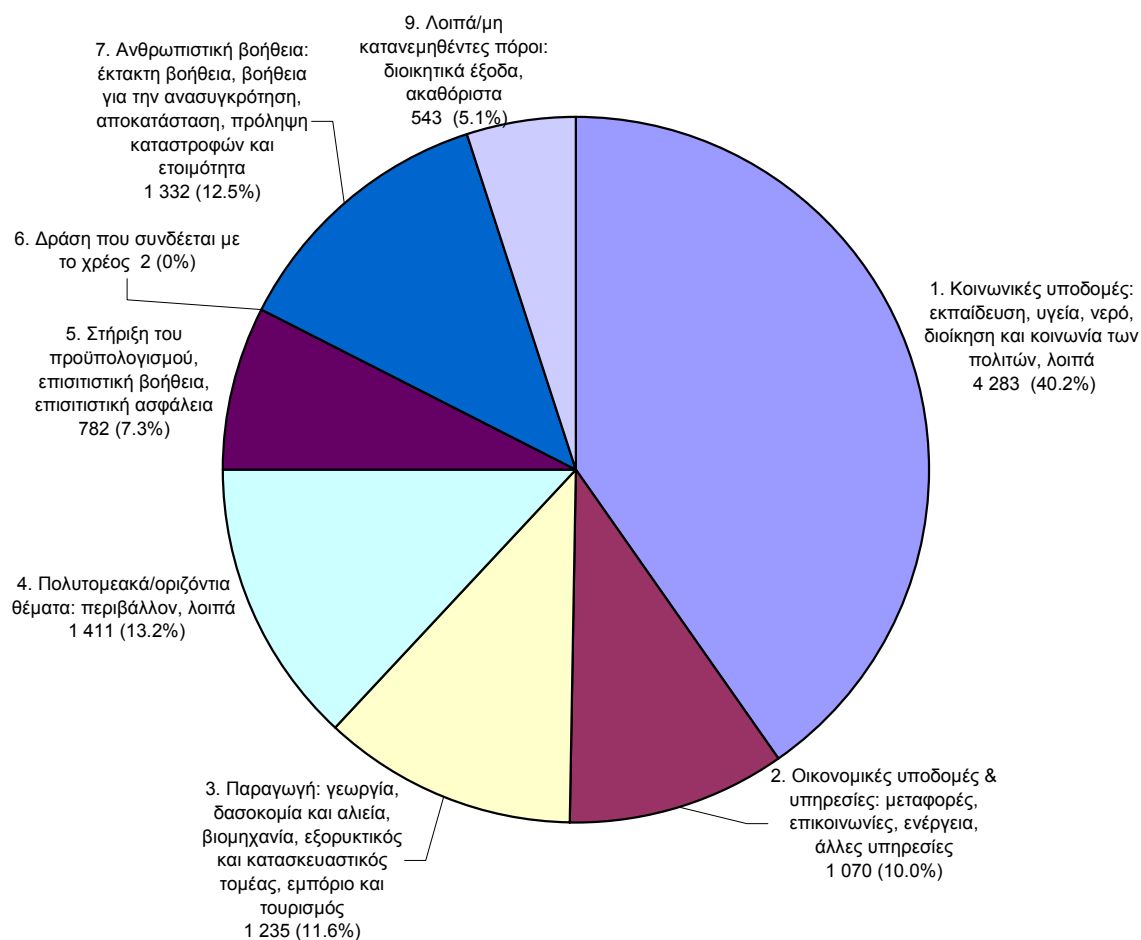
- ο διορισμός του Υπατού Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας ο οποίος, ως αντιπρόεδρος της Επιτροπής, είναι αρμόδιος για τη διασφάλιση της συνέπειας της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, και επίσης προεδρεύει του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων,

- η σύσταση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) η οποία επικουρεί τον Ύπατο Εκπρόσωπο/αντιπρόεδρο, τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και την Επιτροπή,
- νέες δυνατότητες για ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και κοινό προγραμματισμό.

Η νέα αυτή δομή, από κοινού με τους επαρκείς δημοσιονομικούς πόρους για την περίοδο 2014-2020, θα ενισχύσει τη θέση της ΕΕ ως κύριου διεθνή παράγοντα και υποστηρικτή της παγκόσμιας ανάπτυξης.

Διάγραμμα 1: Τομεακή κατανομή

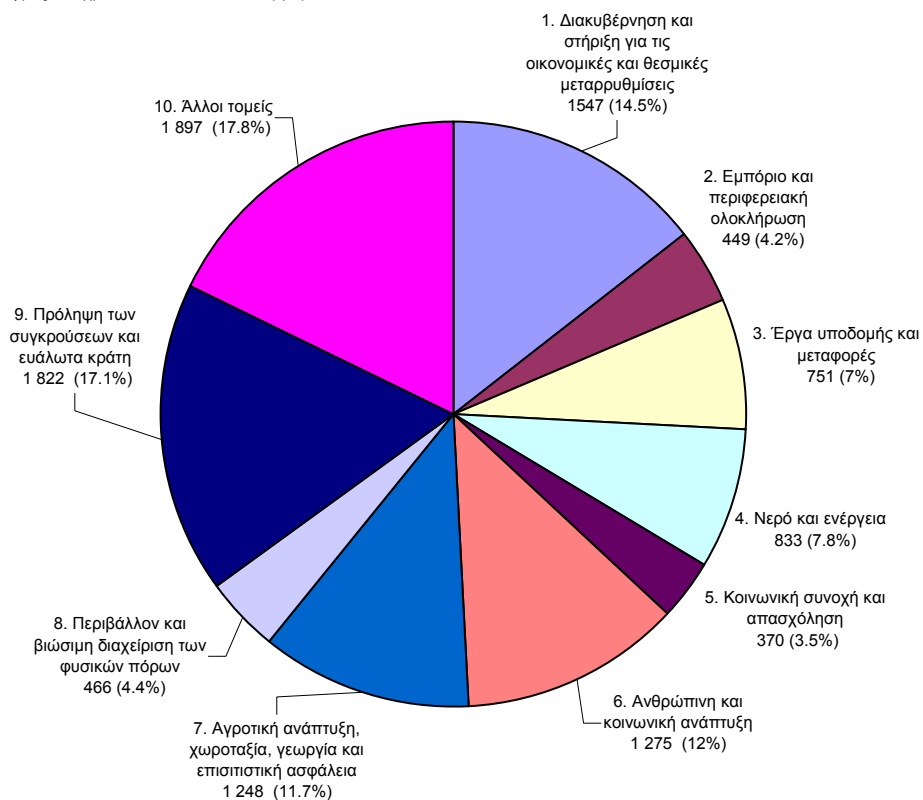
Αναλήψεις υποχρεώσεων 2010 σε εκατομμύρια €

Πόροι ΕΑΒ τους οποίους διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

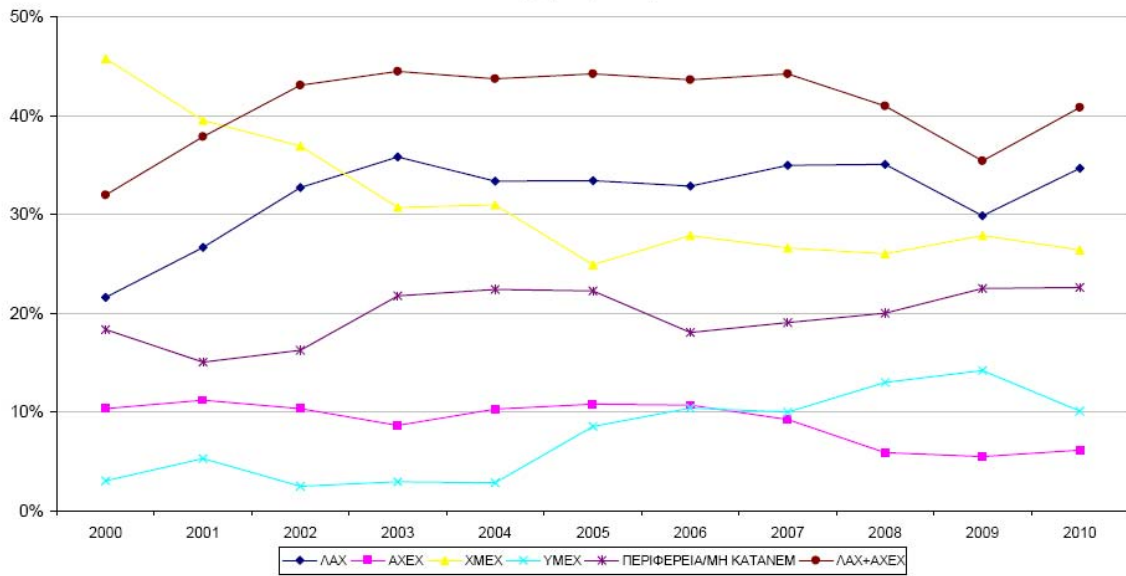
Διάγραμμα 2: Ευρωπαϊκή συναίνεση: Τομείς που συνδέονται με την αναπτυξιακή συνεργασία της ΕΕ

Αναλήψεις υποχρεώσεων 2010 σε εκατομμύρια €

Πόροι ΕΑΒ τους οποίους διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Διάγραμμα 3: 2000-2010 Επικέντρωση στη φτώχεια
Καθαρές εκταμιεύσεις

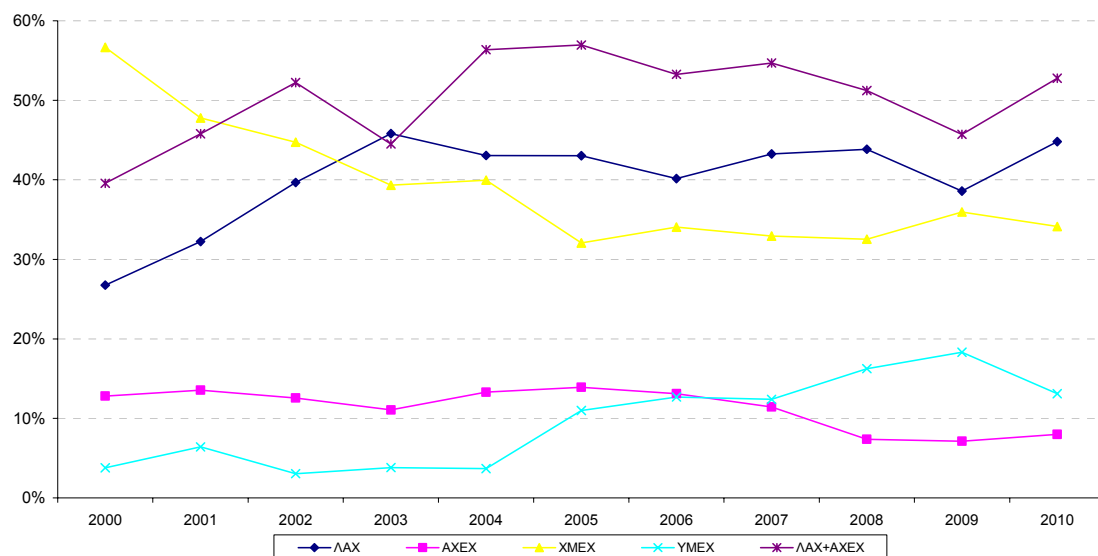
ΛΑΧ: Λιγότερο Αναπτυγμένες Χώρες
 ΑΧΕΧ: Άλλες Χαμηλού Εισοδήματος Χώρες
 ΧΜΕΧ: Χαμηλού Μέσου Εισοδήματος Χώρες
 ΥΜΕΧ: Υψηλού Μέσου Εισοδήματος Χώρες
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ΜΗ ΚΑΤΑΝΕΜ: Περιφερειακά Προγράμματα και Μη Κατανομηθέντα Κεφάλαια

Τα Περιφερειακά Προγράμματα και Μη Κατανομηθέντα Κεφάλαια αφορούν επίσης τις φτωχότερες χώρες ΛΑΧ+ΑΧΕΧ.

Στο νέο κατάλογο της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας, ο οποίος ετέθη σε ισχύ το 2008, ορισμένες ΑΧΕΧ αναταξινομήθηκαν ως χαμηλού μέσου εισοδήματος χώρες: το Καμερούν, το Πράσινο Ακρωτήριο, η Ινδία, η Δημοκρατία της Μολδαβίας, η Μογγολία, η Νικαράγουα και η Δημοκρατία του Κονγκό.

Διάγραμμα 3α: 2000-2010 Επικέντρωση στη φτώχεια

Καθαρές εκταμιεύσεις

ΛΑΧ: Λιγότερο Αναπτυγμένες Χώρες

ΑΧΕΧ: Άλλες Χαμηλού Εισοδήματος Χώρες

ΧΜΕΧ: Χαμηλού Μέσου Εισοδήματος Χώρες

ΥΜΕΧ: Υψηλού Μέσου Εισοδήματος Χώρες

Προκειμένου να εναρμονιστεί η παρουσίαση αυτού του δείκτη με άλλους χρηματοδότες, ο δείκτης έχει υπολογιστεί χωρίς να λαμβάνονται υπόψη περιφερειακά προγράμματα και μη κατανομηθέντα κεφάλαια.

Στο νέο κατάλογο της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας, ο οποίος ετέθη σε ισχύ το 2008, ορισμένες ΑΧΕΧ αναταξινομήθηκαν ως χαμηλού μέσου εισοδήματος χώρες: το Καμερούν, το Πράσινο Ακρωτήριο, η Ινδία, η Δημοκρατία της Μολδαβίας, η Μογγολία, η Νικαράγουα και η Δημοκρατία του Κονγκό.